

**O'ZBEKISTONNING YANGI TARAQQIYOT DAVRIDA TA'LIM
XIZMATLARI SOHASINING RIVOJLANTIRISH HOLATI, TA'LIM
IQTISODIYOTI VA MENEJMENTINING ZAMONAVIY TENDENSIYALARI.**

Haydarova E'zoxonUlug'bek Qizi ¹

Shahrisabz davlat pedagogika instituti

Boshlang'ich ta'lim yo'nalishi

2-bosqich talabasi

**MAQOLA
MA'LUMOTI**

ANNOTATSIYA:

MAQOLA TARIXI:

Received:16.10.2024

Revised: 17.10.2024

Accepted:18.10.2024

*Ushbu maqolada ta'lim menejmenti va ta'lim
iqtisodiyotini rivojlantirishning zamonaviy yo'llari
haqida mulohaza yuritiladi.*

KALIT SO'ZLAR:

*Ta'lim, iqtisodiyot,
tendensiya, zamonaviy,
qarorlar, Prezident,
menejment, O'zbekiston.*

KIRISH. So'nggi yillarda mamlakatda ta'lim-tarbiya tizimining sifati va samaradorligini oshirish, bog'cha tarbiyalanuvchilari, o'quvchi va talaba yoshlarda zamonaviy bilim va ko'nikmalarni shakllantirish, ta'lim tizimlari hamda ilm-fan sohasi o'rtasida yaqin hamkorlik va integratsiyani, ta'limning uzviyligi va uzluksizligini ta'minlash borasida tizimli ishlar amalga oshirilmoqda.

Shu bilan birga, milliy ta'lim-tarbiya tizimining amaldagi holati uni zamon talablari asosida modernizatsiya qilish, yoshlarni yuksak bilim-ma'rifat egalari, jismoniy va ma'naviy sog'lom insonlar etib tarbiyalash, ta'lim muassasalarining rahbar va pedagog xodimlari nufuzini oshirish, ularning samarali faoliyat yuritishi uchun zarur shart-sharoitlar yaratish bo'yicha izchil chora-tadbirlarni amalga oshirishni talab etmoqda.

Mamlakatimiz ta'lim-tarbiya va ilm-fan sohalarini takomillashtirish, jamiyatimizda o'qituvchi va pedagog xodimlar, ilmiy va ijodkor ziyolilarga bo'lgan hurmat-e'tiborni

yanada oshirish, o'quvchilarning kasbiy mahoratini rivojlantirish, tizimda xususiy sektor ishtirokini kengaytirish maqsadida:

1. O'zbekistonning yangi taraqqiyot davrida ta'lim-tarbiya va ilm-fan sohalarini yanada rivojlantirishning asosiy yo'nalishlari etib quyidagilar belgilansin:

mamlakat taraqqiyoti uchun yangi tashabbus va g'oyalar bilan maydonga chiqib, ularni amalga oshirishga qodir bo'lgan, intellektual va ma'naviy salohiyati yuksak yangi avlod kadrlarini tayyorlash, ta'lim tashkilotlari bitiruvchilari zamonaviy kasb egalari bo'lishlari uchun ularda zarur ko'nikma va bilimlarni shakllantirish;

dunyo miqyosidagi bugungi keskin raqobatga bardosh bera oladigan milliy ta'lim tizimini yo'lga qo'yish, darslik va o'quv qo'llanmalarini zamon talablari asosida takomillashtirish, ularning yangi avlodini yaratish, o'quv dasturlari va standartlarini optimallashtirish;

ta'lim-tarbiya muassasalarining rahbar xodimlari, pedagog va murabbiylari, professor-o'qituvchilari va ilm-fan sohalar vakillarining jamiyatimizdagi o'rni va maqomini oshirish, ularning mashaqqatli mehnatini munosib qadrlash va faoliyat samaradorligiga qarab moddiy rag'batlantirish;

pedagog xodimlarning kasbiy mahorati va faoliyat samaradorligini muntazam oshirib borish uchun zarur shart-sharoitlarni yaratish, malaka oshirish tizimini "hayot davomida o'qish" tamoyili asosida takomillashtirib borish;

ilmiy-tadqiqot va ta'lim xizmatlarini ko'rsatish bo'yicha xususiy sektorning salmog'ini kengaytirish, hududlarda nodavlat ta'lim tashkilotlarini tashkil etish orqali raqobat muhitini shakllantirish, ta'lim sohasida davlat-xususiy sheriklikni rivojlantirish;

ta'lim tizimiga yuqori samarali xalqaro amaliyotni joriy etish, respublika ta'lim tashkilotlarini nufuzli xalqaro reytinglarga kiritish bo'yicha tizimli ishlarni amalga oshirish.

ASOSIY QISM

O'zbekistonning yangi taraqqiyot davrida ta'lim xizmatlari sohasining rivojlantirish holati:

1. Elektronik Ta'lim: O'zbekiston yangi taraqqiyot davrida ta'lim xizmatlari sohasida elektronik ta'limning rivojlanishi katta e'tibor qaratilmoqda. Elektronik ta'lim platformalari, onlayn darslar, ma'ruzalar va interaktiv ta'lim vositalari ta'lim xizmatlarini yanada samarali qilishda muhim rol o'ynaydi.

2. O'quv Yurtlari va Kollejlarni Rivojlantirish: O'zbekiston yangi taraqqiyot davrida o'quv yurtlari va kollejlarni rivojlantirish va yangi texnologiyalar bilan ta'minlashga e'tibor

berilmoqda. O'quv yurtlarida yangi ta'lim usullari, texnologiyalar va innovatsiyalar olib borilmoqda.

3. Kasbiy Rivojlanish va Reabilitatsiya Markazlari: Kasbiy rivojlanish va reabilitatsiya markazlari ta'lim xizmatlarini o'zlashtirish, kasbiy tayyorgarlikni oshirish va ish bilan birlashtirishda muhim rol o'ynaydi. Bu markazlar o'quvchilarga kasbiy bilimlarni o'rgatish, rivojlantirish va ish bilan ta'minlashda yordam beradi.

Ta'lim iqtisodiyoti va menejmentning zamonaviy tendensiyalari:

1. Iqtisodiyot va Ta'limning Integratsiyasi: Iqtisodiyot va ta'lim sohasi o'rtasidagi integratsiya va hamkorlik yangi taraqqiyot tendensiyalari orqali rivojlanmoqda. Iqtisodiyot va ta'limning birgalikda rivojlanishi, kasbiy tayyorgarlik va ish bilan ta'minlashda muhimdir.

2. Texnologiyalar va Innovatsiyalar: Ta'lim iqtisodiyoti va menejment sohasida texnologiyalar va innovatsiyalar katta e'tibor qaratilmoqda. Yangi texnologiyalar, onlayn ta'lim platformalari, interaktiv darslar va texnologik innovatsiyalar rivojlanishni kuchaytirishda muhim rol o'ynaydi.

3. Kasbiy Tayyorgarlik va Menejmentning Rivojlanishi: Kasbiy tayyorgarlik va menejment sohasidagi rivojlanish tendensiyalari ta'lim xizmatlarini yanada samarali qilishga qaratilgan. Kasbiy rivojlanish, menejmentning yangi usullari va innovatsiyalar ta'lim sohasini kengaytirishda muhimdir.

O'zbekistonning yangi taraqqiyot davrida ta'lim xizmatlari sohasining rivojlanishi va ta'lim iqtisodiyoti va menejmentning zamonaviy tendensiyalari elektronik ta'lim, kasbiy rivojlanish, texnologiyalar va innovatsiyalar, kasbiy tayyorgarlik va menejmentning rivojlanishi kabi muhim nuqtalarga ega. Umid qilamizki, bu tendensiyalar ta'lim sohasini kengaytirish va yangi imkoniyatlar yaratishda yordam beradi.

Elektronik ta'lim platformalari quyidagi sabablar uchun muhimdir:

1. Masofaviy Ta'lim: Elektronik ta'lim platformalari o'quvchilarga masofaviy ta'lim imkoniyatini taqdim etadi. Bu platformalar arqon va qulaylik bilan o'quvchilarga o'z vaqtlarida va joylarida ta'lim olishga imkon beradi.

2. Interaktiv Ta'lim: Elektronik ta'lim platformalari interaktiv ta'lim imkoniyatlarini taqdim etadi. O'quvchilar darslarga qatnashish, vazifalarni bajarish, sinovlar o'tkazish va o'qish materiallariga kirish uchun interaktiv vositalardan foydalanishadi.

3. O'quv Materiallariga Oson Murojaat: Elektronik ta'lim platformalari o'quvchilarga o'quv materiallariga oson murojaat imkonini beradi. Elektronik kitoblar, darsliklar, video

darslar va boshqa o'quv materiallari platforma orqali o'quvchilarga osonlik bilan murojaat qilishga imkon beradi.

4. O'qituvchilar va O'quvchilar Orasidagi Kommunikatsiya: Elektronik ta'lim platformalari o'qituvchilar va o'quvchilar o'rtasidagi kommunikatsiya va aloqani ta'minlaydi. O'qituvchilar darslarni tashqi va onlayn shaklda o'tkazishi, savollarga javob berish va o'quvchilar bilan aloqani yanada kuchaytiradi.

5. O'quv Natijalarini Monitoring Qilish: Elektronik ta'lim platformalari o'quv natijalarini monitoring qilish imkoniyatini taqdim etadi. O'quv natijalarini baholash, o'quvchilarning rivojlanishini kuzatish va o'quv jarayonini samarali boshqarishda muhim rol o'ynaydi.

Elektronik ta'lim platformalari masofaviy ta'lim, interaktiv ta'lim, o'quv materiallariga oson murojaat, o'qituvchilar va o'quvchilar orasidagi kommunikatsiya va o'quv natijalarini monitoring qilish imkoniyatlarini taqdim etadi

MUAMMO VA YECHIMLAR

O'zbekistonning yangi taraqqiyot davrida ta'lim xizmatlari sohasining rivojlantirish holati, ta'lim iqtisodiyoti va menejmentining zamonaviy tendensiyalariga oid muammolar quyidagi ko'plab omillarga bog'liq bo'lishi mumkin:

1. Elektronik Ta'lim Platformalarining Kengayishi: Elektronik ta'lim platformalarining kengayishi va o'quvchilarga masofaviy ta'lim imkoniyatlarini taqdim etish ta'lim sohasining rivojlanishida muhimdir. Bunday platformalar o'quvchilar uchun qulaylik va osonlikni ta'minlaydi, ammo bu platformalar bilan bog'liq texnologik va infrastrukturaviy muammolar yuzaga kelishi mumkin.

2. Kasbiy Tayyorgarlik va Reabilitatsiya Markazlarining Kengayishi: Kasbiy tayyorgarlik va reabilitatsiya markazlarining kengayishi va kasbiy rivojlanishga ko'rsatilayotgan e'tibor muhimdir. Bu markazlar o'quvchilarga kasbiy tayyorgarlikni oshirish, ish bilan birlashtirish va jamiyatga qayta integratsiya qilishda yordam beradi, lekin resurslar, kadrlar va tashkiliyotlar muammolarga olib kelishi mumkin.

3. O'quv Yurtlarining Texnologik Texnologiyalarga O'girilishi: O'quv yurtlarining va kollejlarning yangi texnologiyalar va innovatsiyalar bilan ta'minlanishi ta'lim sohasining rivojlanishida muhimdir. Bunday texnologik texnologiyalar o'quvchilarga yangi o'quv-uslublarini o'rgatish, innovatsiyalar kiritish va ta'limni yanada samarali qilishda yordam beradi, lekin texnologik infratuzilma, xizmatlar va kadrlar muammolariga olib kelishi mumkin.

4. Ta'lim Iqtisodiyoti va Menejmentning Integratsiyasi: Ta'lim iqtisodiyoti va menejment sohasidagi integratsiya va hamkorlik yangi taraqqiyot tendensiyalari orqali rivojlanmoqda. Bu integratsiya va hamkorlik ta'lim sohasini kengaytirish, kasbiy tayyorgarlik va ish bilan ta'minlashda muhimdir, lekin siyosiy, iqtisodiy va administrativ cheklanishlar muammolarga olib kelishi mumkin.

5. Kasbiy Tayyorgarlik va Menejmentning Yangi Usullari: Kasbiy tayyorgarlik va menejment sohasidagi yangi usullar va innovatsiyalar ta'lim sohasini kengaytirishda muhimdir. Yangi usullar va innovatsiyalar kasbiy rivojlanishni oshirish, menejmentning yangi modellari va strategiyalari rivojlanishda muhimdir, lekin ularni amalga oshirishda kadrlar tayyorlash, resurslar va tashkiliyotlar muammolarga olib kelishi mumkin.

O'zbekistonning yangi taraqqiyot davrida ta'lim xizmatlari sohasining rivojlanishi, ta'lim iqtisodiyoti va menejmentning zamonaviy tendensiyalari yutuqlar va kamchiliklarga ega. Yutuqlar bilan foydalanish va kamchiliklarga qaratilish, rivojlanishni kuchaytirish va yangi imkoniyatlar yaratishda muhimdir.

XULOSA

Xulosa qilib aytganda har bir soha uchun aniq fanlar kerak bo'ladi. Shu jumladan iqtisodiyotda ham bu katta ahamiyatga ega. Iqtisodiyotni bilgan har bir inson kelajakda katta yutuqlarga ega bo'ladi. O'z shaxsiy biznesini tashkil qilishi mumkin, bu orqali bir necha yuz nafar insonni ish bilan ta'minlashi ham mumkin. Iqtisodiyot har bir sohada o'z o'rnini bor hisoblanadi. Uni qay darajada o'rganish insonni o'ziga bog'liq.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2023-yil 26-maydagi PF-79-sonli Farmoni tahririda — Qonunchilik ma'lumotlari milliy bazasi, 31.05.2023-y., 06/23/79/0302-son.

2. O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Sh. MIRZIYOYEVToshkent sh., 2020-yil 6-noyabr, PF-6108-son O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2020-yil 6-noyabrdagi PF-6108-son [Farmoni](#).